

Tadeusz Łaszkiewicz

Młynki, gm. Szczerców, woj.
piotrkowskie, st. 2 (AZP 77-48/45)

Informator Archeologiczny : badania 22, 54-55

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania będą kontynuowane.

Madely, gm. Pątnów, woj. sieradzkie, st. 1 - patrz epoka brązu.

Mała Nieszawka, gm. Wielka Nieszawka, woj. toruńskie, st. 1 - patrz późne średnio-wiecze.

**Makolice,
gm. Wola Krzysztoporska,
woj. piotrkowskie,
st. 3**

Muzeum Okręgowe
w Piotrkowie Trybunalskim

Badania prowadził mgr Mirosław Szukała. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Pląty sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne płaskie. Kultura łużycka, okres halsztacki, wczesne średniowiecze, wczesny okres lateński (?).

Stanowisko badane od 1983 r., położone jest na wydymowym cyplu w pobliżu niewielkiego cieku uchodzącego dalej do rzeki Bogdanówki. W 1988 r. przebadano powierzchnię 249 m², odkrywając 21 grobów jamowych, ciałopalnych (razem 64), niemal wszystkie pod różnej wielkości brukiem kamiennym. Groby zachowane były w stosunkowo dobrym stanie. Wyposażenie grobów stanowiły naczynia gliniane, często połamane, ozdoby i fragmenty ozdób z brązu i żelaza. Do najciekawszych znalezisk należy zaliczyć pucharek gliniany na nóżce prawdopodobnie przeznaczony do zawieszania, 2 paciorki szklane, duży fragment noża żelaznego z esowatą klingą, 2 naczynia gliniane miniaturowe.

Na terenie cmentarzyska odkryto kilkadziesiąt wyrobów krzemieniowych datowanych na mezolit i schyłek epoki brązu - okres halsztacki.

Chronologia cmentarzyska określona na podstawie typologii ceramiki i wyrobów metalowych. Materiały znajdują się w Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim.

Badania będą kontynuowane.

**Mikołajów, gm. Osiek,
woj. tarnobrzeskie,
st. 1**

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Tarnobrzegu

Badania prowadził mgr Mirosław Jerzmanowski. Finansował BBIDZ w Tarnobrzegu. Drugi sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osada grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej ślady osadnictwa ze schyłkowego paleolitu i wczesnego okresu epoki brązu.

Badania miały na celu rozpoznanie możliwie największej liczby obiektów. Ogółem przebadano 91 m² odkrywając 12 obiektów osadowych związanych z najmłodszą fazą grupy tarnobrzeskiej kultury tarnobrzeskiej (halsztat C-D). Ponadto w warstwie kulturowej stwierdzono pozostałości osadnictwa grupy samborzeskiej kultury mierzanowickiej (zwłaszcza liczne materiały krzemienne) oraz wyróżniono zalegające na złożu wtórnym materiały schyłkowopaleolityczne (m. in. liściak).

Materiały i dokumentację złożono w BBIDZ w Tarnobrzegu.

Ze względu na znaczne zniszczenie stanowiska badania zakończono.

**Młynki, gm. Szczerców,
woj. piotrkowskie,
st. 2 (AZP 77-48/45)**

PP Pracowni Konserwacji Zabytków
Oddział w Poznaniu Pracownia Archeologiczna

Badania prowadził mgr Tadeusz Łaszkiwicz. Zleciał COBPGO "Poltegor" we Wrocławiu, finansowała KWB "Bełchatów". Pierwszy sezon badań. Osada ludności kultury łużyckiej, ponadto prawdopodobnie pozostałości cmentarzyska ludności kultury przeworskiej.

Stanowisko odkryte zostało przez ekipę pracowników PKZ O/Poznań i Łódź w 1984 r. w trakcie uzupełniających badań powierzchniowych na obszarze przewidzianym na całkowite zniszczenie przez realizację wkupu Odkrywki "Szczerców" w ramach rozbudowy KWB "Bełchatów".

Stanowisko położone jest w południowej części wsi, na wyniesieniu stanowiącym wyodrębniony cypel między doliną rzeczki Krasówki (dopływ Widawki), a doliną jej skanalizowanego starorzecza.

Wiosną 1988 r. w trakcie prac inwentaryzacyjnych na sąsiednim stanowisku (por. Chable-llice 12) stwierdzono znaczne zniszczenie stanowiska przez intensywną eksploatację piasku i żwiru na okoliczne budowy, w związku z czym zdecydowano o podjęciu interwencyjnych

badania ratowniczych. Na mniej zniszczonych krawędziach wciąż eksploatowanej żwirowni założono wykopy o łącznej powierzchni 847,5 m². Poza licznymi wkopami nowożytnymi wydzielono 37 obiektów pradziejowych - jam o różnym charakterze należących, jak można stwierdzić na podstawie inwentarzy ceramicznych (rzadziej krzemiennych) do ludności kultury łużyckiej. Poza tym wśród luźnych materiałów zabytkowych wyróżniono nieliczny materiał ceramiczny ludności kultury przeworskiej oraz bardzo nieliczne kości ciałopalne. Znaczna większość tej ceramiki (zarówno ręcznie leplonej, jak i siwej) była wtórnie przepalona. Przesłanka powyższa upoważnia do domniemania istnienia na stanowisku również niewielkiego cmentarzyska z późnego okresu wpływów rzymskich - aktualnie całkowicie zniszczonego.

Materiały zabytkowe oraz dokumentacja badań znajdują się w Pracowni Archeologicznej PKZ O/Poznań.

Badania zostały zakończone.

Nowy Łowicz, gm. Kalisz Pomorski, woj. koszalińskie, st. 2 - patrz okres wpływów rzymskich.

Orzech, gm. Świerkianiec, woj. katowickie, st. 2 - patrz epoka brązu.

Połajewo, gm. Środa Wlkp., woj. poznańskie, st. 11 - patrz epoka brązu.

**Popowłany, gm. Tykocin,
woj., białostockie,
st. 2**

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Białymstoku

Badania prowadził mgr Lech Pawłata. Konsultowała doc. dr hab. Teresa Węgrzynowicz. Finansował WKZ w Białymstoku. Drugi sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej z okresu halsztackiego. Ślad osadnictwa z epoki kamienia.

Kontynuowano ratownicze badania wykopaliskowe we wschodniej, niezniszczonej partii stanowiska. Przebadano powierzchnię 150 m².

W wyniku badań odkryto zniszczony jamowy grób ciałopalny bez wyposażenia, 4 jamy, oraz skupisko kamieni. Grób ciałopalny znajdował się w bezpośrednim sąsiedztwie grobów odkrytych w roku poprzednim. Jamy w planie kształtu owalnego i kolistego średnicy do 2 m, w profilu nieckowate o głębokości do 40 cm, zawierały pojedyncze egzemplarze materiału zabytkowego. Skupisko kamieni średnicy 1 m składało się z luźno zgromadzonych otoczków. Nieliczny materiał zabytkowy: niecharakterystyczne, drobne ułamki naczyń, oraz półsurowiec i narzędzia krzemienne, wystąpiły w warstwie kulturowej.

Obserwacje stratygrafii i rozrzutu zabytków wskazują, że wykopy zlokalizowane zostały na peryferii cmentarzyska zniszczonego prawie w całości przez wybierzysko piachu. Potwierdzają to obserwacje naturalnych odkrywek położonych 60 m na wschód od wykopów.

Okolo 100 m na południowy-zachód od stanowiska, na sąsiedniej wydmie, w naturalnej odkrywece zlokalizowano jamę osadniczą kultury łużyckiej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania zakończone.

Puszczkowo, woj. poznańskie, st. 8 - patrz okres wpływów rzymskich.

Rumin, woj. konińskie, st. 25 - patrz okres wpływów rzymskich.

Stemlechwów, gm. Widawa, woj. sieradzkie, st. 2 - patrz okres wpływów rzymskich.

**Sobiejuhy, gm. Żnin,
woj. bydgoskie,
st. 1**

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej Zakład Archeologii Wielkopolski w Poznaniu, Uniwersytet w Durham (Wielka Brytania) - Departament Archeologii

Badania prowadzili: doc. dr hab. Janusz Ostoją-Zagórski i dr Anthony Harding (Wielka Brytania) przy współudziale: ze strony polskiej: mgr Niny Ostoją-Zagórskiej i mgr Joanny Sawickiej a ze strony angielskiej: Jamesa Rackhama (Greater London Environmental Archaeology Section Museum of London), Carol Palmer (Uniwersytet w Durham) oraz absolwentów i studentów archeologii uniwersytetów: Durham Manchester, New Castle upon Tyne i Teksasu (USA). Finansowały IHKM PAN i WKZ w Bydgoszczy. Osada kultury łużyckiej.

W ramach umowy międzynarodowej między IHKM PAN i Uniwersytetem w Durham kontynuowano badania wykopaliskowe na st. nr 1 w Sobiejuchach. Głównym celem było podobnie jak w